

Groove-analyse

Forskellige typer rytmik: pulsmarkering og modrytmer

Pulsmarkering

Her lægger rytmen sig "i" pulsen.

Når rytmen bruger 8.-dele eller 16.-dele, underdeler den samtidig pulsslagerne – hvilket har stor betydning for rytmens karakter og intensitet.

Helnode
Halvnoder
4.-delsnoder = pulsen i 4/4
8.-delsnoder
16.-delsnoder
1 så og så osv.

Nogle taktpositioner er mere betonedede end andre: slagene er betonedede, mens underdelingerne er ubetonede. Tilsammen danner de et betoningsmønster:

O o o O o o O o o o

Modrytme: offbeat

I offbeatrytmer betoner man modsat i forhold til pulsen. 1-slaget og 3-slaget er stærkest: derfor er det en modrytme at betone 2 og 4 – hvilket kaldes afterbeat.

Har ikke noget navn :-)
Afterbeat
8.-delsoff-beat
16.-delsoff-beat
1 så 1 også 2 så

Lift

Et lift er et enkeltstående offbeat – hvor man kan sige at markeringen af et slag er liftet ("løftet") frem til en off-beatposition. Kaldes også en synkope.

3-slaget er liftet - dvs. "løftet" frem til 2og
Tag mig med til dit drøm-me land
Liftet ligger på 2og

Man kan også lifte på 16.-delsniveau:

16.-delslift på 2også
Tag mig med til Jo - an - na

Modrytme: clavesrytmer

Clavesrytmer er en særlig type modrytme, hvor hver 3. underdeling markeres. I det normale 4/4-betoningsmønster er det derimod hver anden.

8.-delsclave

16.-delsclave

Forholdet mellem rytmer: komplementærrytmik og sammenfald

Komplementærrytmik

Komplementærrytmik er det forhold at forskellige stemmer eller instrumenter fylder hullerne ud i hinandens rytmer.

Der hvor det ene instrument spiller, holder de andre pauser.

Et komplementærrytmsk groove kan ofte have et let og organisk udtryk. Som i Stings: "Englishman in NY".

Stortromme på 2-slaget
Hul i de andre instrumenters rytmer

Bas på 1-slaget
Pause i de øvrige instr.

The score shows three staves: Strings (top), Bass (middle), and Tr. (bottom). The Strings play a rhythmic pattern of eighth notes and chords. The Bass plays a simple eighth-note line. The Tr. plays a pattern of eighth notes with rests. Annotations indicate that the drums play on the 2nd beat while the other instruments have rests, and the bass plays on the 1st beat while the other instruments have rests.

Sammenfald

Det modsatte af et komplementærrytmsk groove, er et groove præget af sammenfald – hvor alle instrumenter spiller på de samme taktpositioner.

Et sådant groove kan ofte være tungt og massivt, som fx Sex Pistols "Problems".

Sex Pistols: "Problems"

Sang
Too ma - ny pro - blems and why am I here

Gui.
Bas
Tr.

The score shows four staves: Sang (top), Gui. (middle), Bas (middle), and Tr. (bottom). All instruments play in unison on the same beats, creating a heavy, synchronized groove. The lyrics are "Too many problems and why am I here".

Pulsmarkering eller modrytmik

Udtrykket vil dog ofte også handle om hvorvidt groovet er modrytmisk eller pulsmarkerende.

Groovet i "Englishman..." er også let fordi det er meget modrytmisk. I "Problems" er det også tungt fordi det er relativt pulsmarkerende.

I de fleste poprocknumre er det bunden – den nederste del af groovet: bas og trommer som er overvejende puls-markerende, mens de "højere" lag: akkordinstrumenter og sang vil være overvejende modrytmisk, fx i Beatles' "Things We Said Today":

Hvor der også er en god blanding af komplementær-rytmik og sammenfald

Am Em⁷ Am

Sang
You say you will love me

Gui. 2
Gui. 2
Bas
Trom.

The score shows five staves: Sang (top), Gui. 2 (middle), Gui. 2 (middle), Bas (middle), and Trom. (bottom). The chords are Am, Em7, and Am. The lyrics are "You say you will love me". The score shows a mix of complementarity and synchronization between the instruments.

Ostinat Er navnet på en melodisk/rytmisk figur der gentages. Basgangen til højre er et basostinat, mens de fleste andre stemmer på denne side er rytmiske ostinater.

Michael Jackson: Billie Jean

The score shows a single staff for the bass line, which is a simple, repetitive eighth-note pattern: G2, A2, B2, C3, D3, E3, F3, G3.